

Vlaams
Parlement

ingediend op **397** (2014-2015) – Nr. 2
26 juni 2015 (2014-2015)

Verslag

namens de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken
uitgebracht door Caroline Bastiaens en Renaat Landuyt

over het voorstel van decreet

van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Willem-Frederik Schiltz,
Wouter Vanbesien en Güler Turan

houdende de omvorming van het
Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen tot
een naamloze vennootschap van publiek recht

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Lies Jans.

Vaste leden:

de heer Björn Anseeuw, de dames Annick De Ridder, Lies Jans, de heren Bert Maertens, Jan Peumans, Paul Van Miert;
mevrouw Karin Brouwers, de heren Lode Ceyssens, Dirk de Kort, mevrouw Martine Fournier;
de heren Mathias De Clercq, Marino Keulen;
de heren Renaat Landuyt, Joris Vandenbroucke;
de heer Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

de heren Koen Daniëls, Jos Lantmeeters, Lorin Parys, Ludo Van Campenhout, Jan Van Esbroeck, Herman Wynants;
de dames Caroline Bastiaens, An Christiaens, de heer Jenne De Potter, mevrouw Cindy Franssen;
de heer Bart Somers, mevrouw Emmily Talpe;
de dames Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten;
mevrouw Ingrid Pira.

Documenten in het dossier:

397 (2014-2015) – Nr. 1: Voorstel van decreet

INHOUD

1. Toelichting van het voorstel van decreet	4
2. Bespreking.....	4
3. Artikelsgewijze bespreking	7
4. Eindstemming	7

De Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken behandelde op 25 juni 2015 het voorstel van decreet van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Willem-Frederik Schiltz, Wouter Vanbesien en Güler Turan houdende de omvorming van het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen tot een naamloze vennootschap van publiek recht.

Op voorstel van waarnemend commissievoorzitter *Dirk de Kort* besliste de commissie unaniem en in aanwezigheid van alle politieke fracties die in de commissie zijn vertegenwoordigd om de behandeling aan te vatten in afwijking van artikel 59, punt 4, juncto artikel 68, punt 8, van het Reglement.

1. Toelichting van het voorstel van decreet

Annick De Ridder stelt dat het voorstel van decreet invulling geeft aan bepalingen in het Vlaams Havendecreet van 1999. Ze laten toe dat havenbesturen naar believen een rechtsvorm aannemen binnen het bestaande wettelijke instrumentarium. Opdat het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen als naamloze vennootschap (nv) van publiek recht zou kunnen optreden, moet een specifiek decretaal initiatief genomen worden. Hetzelfde is gebeurd voor de haven van Gent. Die beslissing dateert van oktober 2013¹.

De wijziging van rechtsvorm tot een nv werkt een aantal aandachts- en knelpunten weg en moet zo een verdere professionalisering en ontwikkeling mogelijk maken. Concreet gaat het erom dat het havenbedrijf gemakkelijker zal kunnen participeren in andere rechtspersonen, dat onder de noemer van een nv nationale en internationale principes van corporate governance beter geïmplementeerd kunnen worden – zoals verhoogde inzet van onafhankelijke expertise – en dat het aantrekken van bijkomende kapitaalsinbreng door niet-private derden mogelijk wordt².

De feitelijke omvorming gebeurt op initiatief van de gemeenteraad van de stad Antwerpen, die tevens de eerste statuten van de nv van publiek recht vaststelt. Er wordt voorzien in een goedkeuringstoezicht door de Vlaamse Regering op de omvormingsbeslissing en de eerste statuten. De bepalingen van het Havendecreet blijven onverminderd van toepassing op de nieuwe organisatiestructuur en moeten een gelijke behandeling van de verschillende havenbedrijven garanderen.

2. Bespreking

Caroline Bastiaens vindt het van belang dat men met de tekst zoals die voorligt, gebruikmaakt van de mogelijkheden die het Havendecreet reeds biedt. De omvorming gebeurt volgens een procedure die eerder voor het havenbedrijf van Gent is gevolgd. Men spiegelt zich eraan om de lichtheid van het Havendecreet te kunnen behouden.

Het lid herhaalt de twee elementen die van belang zijn: alle bepalingen van het Havendecreet blijven van toepassing en de corporategovernancegedachte kan ingebracht worden in de bestuurlijke organisatie van het havenbedrijf. Het lid acht het essentieel te verwijzen naar de democratische legitimiteit van de bestuursorganen van het havenbedrijf Antwerpen. Daarmee doelt men in het bijzonder op de politieke vertegenwoordiging die evenwichtig moet zijn en op de vertegenwoordiging van zowel linker- als rechteroever, waar de activiteiten van de haven van Antwerpen zich bevinden.

¹ Decreet houdende de omvorming van het Havenbedrijf Gent tot een naamloze vennootschap van publiek recht (*Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2124/1-4).

² Conform artikel 5, §1, van het Havendecreet zijn private participaties in het Havenbedrijf Antwerpen uitgesloten.

Koen Daniëls stipt aan dat de Waaslandhaven en de haven van Antwerpen de nodige belangstelling genieten. Dat die laatste een andere bestuursvorm aanneemt die meer flexibiliteit garandeert, noemt het lid een goede zaak, niet alleen voor de haven van Antwerpen, maar ook voor het Waasland, de tewerkstelling en bij uitbreiding ook voor Vlaanderen.

De haven van Antwerpen is een groeimotor voor de regio en de Waaslandhaven is daarvan een belangrijk onderdeel. De haven van Antwerpen is al lang actief in Antwerpen en het Waasland, waar zich de voornaamste havenuitbreidingen bevinden en aan het ontwikkelen zijn. De omvorming naar een nv van publiek recht met mogelijkheid om onafhankelijke bestuurders aan te stellen en ook publieke participanten te betrekken in dat bestuur, is belangrijk voor het Waasland. Artikel 5, en ook de memorie, geeft die ruimte. Met de lopende evolutie en uitbreidingen zal het aandeel van de Waaslandhaven in de toegevoegde waarde van de haven van Antwerpen nog toenemen.

De opstellers van het voorstel van decreet creëren juridisch de mogelijkheid, zoals in Gent, om participaties mogelijk te maken. Vooralsnog waren geen participaties mogelijk, noch privaat noch van openbare besturen. Dat biedt derhalve opportuniteiten voor de betrokken gemeenten om de mogelijkheid in de toekomst en in overleg vorm te geven.

Jos De Meyer is blij met het enthousiasme van Koen Daniëls. Hij stelt dat de toekomst van de haven van Antwerpen op de linkeroever ligt, het verleden op de rechteroever.

Positief vindt het lid dat de haven van Antwerpen dezelfde bestuursvorm aanneemt als de haven van Gent. Het belang van de linkeroever van de haven is in de loop der jaren sterk toegenomen. Een wetenschappelijke studie wijst uit dat tegen 2030 de beide oevers economisch even belangrijk zullen zijn. Het lid wijst ook op de vele opofferingen die zijn gebeurd op de linkeroever in de voorbije jaren om de ontwikkeling mogelijk te maken: duizenden hectare die onteigend zijn voor havenontwikkeling en natuurgebieden, Deurganckdok en de ambities voor het Saeftinghedok. Een structurele betrokkenheid van de linkeroever, ook in de raad van bestuur van nieuwe rechtsvorm, noemt Jos De Meyer essentieel.

Het stemt hem tevreden dat Caroline Bastiaens het engagement uitspreekt inzake de democratische legitimiteit en de structurele vertegenwoordiging in de raad van bestuur van beide oevers. Hij hoopt van de andere indieners hetzelfde engagement te horen, al hoeft het niet decretaal te worden vastgelegd. Het lid wil de zekerheid dat in die raad van bestuur de linkeroever structureel vertegenwoordigd zal zijn.

Björn Rzoska stelt dat in de voorgaande legislatuur de oefening al is gehouden in Gent, met mooi resultaat, zeker wat betreft het betrekken van andere actoren bij het havenbeleid. Het lid ziet dan ook een opportuniteit om voor de haven van Antwerpen een gelijkaardig model te realiseren.

Güler Turan vindt het eveneens een zeer goed voorstel van decreet, en verwijst naar de case van Gent waarvoor sp.a mee de kar trok. Er is nog een beslissing van de gemeenteraad van Antwerpen nodig. De twee opmerkingen die het lid nog had, zijn ingevuld door Caroline Bastiaens. Güler Turan steunt de vraag van de Jos De Meyer, maar veronderstelt dat daaromtrent geen problemen zullen ontstaan.

Het gemeentelijk havenbestuur is vooralsnog samengesteld uit een proportionele vertegenwoordiging van de gemeenteraad. Die proportionaliteit moet worden meegenomen, stelt het lid, al is ze het ermee eens dat het beter kan. De

mogelijkheid om onafhankelijke bestuurders op te nemen mag evenmin tot belangenvermenging leiden.

Annick De Ridder bevestigt dat de betrokkenheid waarvan sprake niet in het voorstel van decreet is opgenomen. Het is te vroeg om daarover al concrete bepalingen te formuleren, oppert ze. Uit de toelichting bij artikel 5 kan men evenwel onmiskenbaar afleiden dat het uitdrukkelijk de bedoeling is om de mogelijkheid te creëren andere publieke stakeholders in de kapitaalstructuur van het havenbedrijf Antwerpen te betrekken.

Jos De Meyer repliceert dat hij niet om een decretale verankering vraagt, maar een engagement wil om de linkeroever ook voor wat betreft raad van bestuur, structureel te betrekken inzake private zowel als publieke bestuurders. Dat engagement kreeg hij van CD&V en sp.a. Als dat engagement duidelijk aanwezig is bij alle indieners dan volstaat dat voor het lid.

Willem-Frederik Schiltz lijkt het duidelijk dat het voorstel van decreet streeft naar een zinnige vertegenwoordiging in de raad van bestuur, die alle relevante partijen bijeenbrengt en betreft bij het havenbedrijf. Dat is voorsnog niet het geval. Het voorstel van decreet is al een stap in de richting van de wens, meent hij. Concrete engagementen over de samenstelling van de raad van bestuur van de nieuwe nv van publiek recht zijn niet aan de orde, vindt het lid, maar hij ziet in het voorstel van decreet voldoende ruimte en wil. Het lijkt hem alvast duidelijk waaraan gedacht wordt. Het voorstel van decreet moet gelezen worden voor wat het is: een mogelijkheid om het havenbedrijf Antwerpen te ontwikkelen tot een moderne havenstructuur, volledig conform met wat eerder al in Gent is gebeurd. Het voorstel krijgt alvast alle steun van Open Vld.

Jos De Meyer zoekt niets achter de woorden van het voorstel van decreet en interpreteert niets fout. Hij wil alleen een duidelijk engagement en dat lijkt voor sommigen een probleem. Die aarzeling zal voor het lid een goedkeuring in de plenaire zitting in de weg staan. Hij is van plan daar zijn vraag te herhalen, tenzij er intussen een beter engagement komt.

Björn Rzoska wil alvast herhalen dat ook Groen het Gentse model genegen is. Hij laat dan ook graag duidelijk noteren dat dit impliceert dat men inderdaad vindt dat er een structurele betrokkenheid van de gemeenten op de linkeroever moet zijn.

Güler Turan stelt dat het erom gaat een betere structuur op te zetten die breder gedragen wordt. Aan Jos De Meyer maakt ze duidelijk dat zij het vooral had over de proportionele politieke vertegenwoordiging.

Caroline Bastiaens vindt het voorstel van decreet voldoende helder. Er worden een aantal opportuniteiten gecreëerd voor het havenbedrijf van Antwerpen zoals voor de haven van Gent het geval is. Eenmaal er aan de statuten wordt gewerkt, kan worden waargemaakt wat er naar voren wordt geschoven, meent het lid.

Jos De Meyer vindt het bizar dat het zo moeilijk valt om uit te spreken dat het evident is dat er ook vertegenwoordigers van het Waasland in de raad van bestuur zitting moeten hebben en dat er naar modaliteiten gezocht zal worden om dat ook te regelen. *Annick De Ridder* gaat hierop in, verwijst nogmaals naar de toelichting bij artikel 5, en stelt dat ze er geen moeite mee heeft om uitdrukkelijk te zeggen dat men het Waasland zal betrekken in de raad van bestuur. Ze wil evenwel niets verankeren inzake aantal leden of invulling.

3. Artikelsgewijze bespreking

Artikelen 1 tot en met 9

De artikelen 1 tot en met 9 worden unaniem aangenomen met 15 stemmen.

4. Eindstemming

Het voorstel van decreet houdende de omvorming van het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen tot een naamloze vennootschap van publiek recht wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Lies JANS,
voorzitter

Caroline BASTIAENS
Renaat LANDUYT,
verslaggevers